

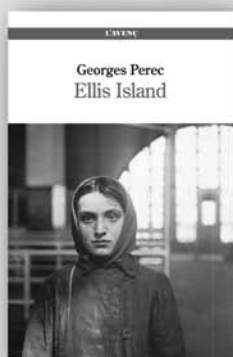
Els nous narradors catalans

Quan un es planteja repassar qualsevol moviment creatiu generacional, sempre s'arrisca a retallar, per qüestions d'edat, una mica massa amunt o una mica massa avall. En l'actualitat, a casa nostra, si parlem de joves narradors el ventall davant del qual ens trobem és dispers. D'una banda, hi ha tota la generació que ronda els quaranta i de la qual ens podem fer una idea bastant formada perquè la seva obra ha entrat ja en un estat de maduresa i d'aposta creativa que ens permet marcar-ne el ritme i el sentit. D'altra banda, hi ha els que comencen a treure el cap amb més o menys força, els que ronden els trenta i amb molt poca obra al darrere comencen a exhibir les seves intencions. On acaba una i on comença l'altra? Més enllà de qüestions discutibles de dates, el que marca el canvi generacional és la maduresa de l'obra. Així tenim una fornada d'escriptors ja madurats, que serien els escriptors joves que la literatura catalana podria presentar davant de qualsevol tribunal canonitzador, i de seguida tindríem els altres, els que comencen a fer-se llegir i que d'una manera una mica empipadora els estaments sempre han qualificat de joves promeses. Joves

i joves promeses, doncs, configuren el panorama emergent de la narrativa catalana. Però, hi ha realment una relació generacional entre els integrants de cada grup? Si per generació entenem la confluència coincident d'una estètica o d'unes intencions artístiques, podríem afirmar que això no es dona en absolut en cap d'aquests dos grups. Normalitzada la via política que va tendir a marcar propòsits durant els anys setantes i vuitantes, i desmarcats d'unes demandes ja desfasades que vénen sovint del costat d'una crítica una mica ancorada en el passat, com l'obsessió per la versemblança o pel retrat de la realitat social que envolta l'escriptor, les noves tongades de narradors van a la seva i l'única ambició que realment els recull és la de fer literatura, literatura de qualitat. La disparitat, en el primer cas, ens du a autors com Jordi Puntí, Toni Sala o Empar Moliner, que opten per una aproximació més o menys irònica, a voltes descarnada com el *Rodalies* de Sala, al realisme més aproximat a la no-ficció. D'un altre costat tenim autors com Francesc Serés, Neus Canyelles, Pere Guixà, Josep-Lluís Badal o el Sebastià Alzamora de *Sara i Jeremies*, en els quals pesa més la necessitat esti-

lística que la de resultar versemblants, sense que això vagi en perjudici de la capacitat narrativa. Perquè si alguna cosa domina aquesta generació és l'estructura i la capacitat generativa d'un llenguatge que Quim Monzó, com anteriorment havia fet Gabriel Ferrater amb la poesia, ha deixat depurat de croses postnoucentistes que artificia-ven i allunyaven del lector la llengua malmesa amb què els escriptors anteriors feien l'esforç de salvar el coix literari. També, cal dir-ho, altres plomes com la de Moncada van ajudar a fer aquesta feina de depuració i construcció, i això es nota en llibres on la llengua n'és l'eix central, com la trilogia *De fems i de marbres* de Serés. Finalment apareix un tercer grup entre aquests narradors que és el que aposta pel gènere, per la literatura com a professió, sigui volgudament o no, i així apareixen les obres d'un Emili Rosales, Mari Pau Janer i fins i tot alguns intents d'escriptors que abans havien excel·lit en la novel·la literària, com és el cas de Sebastià Alzamora. El millor de tot és que els seus llibres funcionen comercialment, i *La pell freda* d'Albert Sánchez Piñol n'és l'exemple més espectacular; un llibre, a més, comple-

L'AVENÇ, La teva revista, els teus llibres

Literatures

Història

www.lavenc.cat

A totes les llibreries a partir del 16 d'octubre

tament allunyat de qualsevol intenció de retrat social i de versemblança; i això demostra que aquesta és una generació perfectament preparada per acabar exercint un cert mestratge per a generacions que vindran.

Entre altres coses això és degut al domini de la llengua. Estem parlant de la primera generació després del franquisme que ha vehiculat el seu aprenentatge lingüístic en català des dels inicis, i això li ha permès desentendre's de la problemàtica de la llengua i poder utilitzar, alhora, un instrument en perfectes condicions i que dominen perfectament. A part, les influències són amplíssimes i el contacte quasi instantani amb el que s'està fent en altres literatures ha fet que moltes vegades el que es fa aquí vagi al mateix ritme que les darreres tendències que marquen el ritme a altres llocs, sobretot en la literatura nord-americana que, des de Fante a Cheever, o a Carver, i fins a joves com A.M. Homes o Adam Johnson, ha canviat molt la manera de veure la creació literària dels nous autors catalans i ha permès desprendre's de la pàtina de pulcritud benassenyada que impregnava la narrativa nostrada.

I la nova fornada de narradors és fruit de tot això. No es pot parlar de generació perquè no són un grup amb criteris estètics comuns, ni reaccionen de cap manera contra els postulats, inexistents, de la generació anterior. Encara més, alguns dels escriptors que formen part del grup que els antecedeix és convertit en lectura obligatòria i la seva obra escassa es considera obra de culte. Si alguna cosa destaca en alguns d'aquests joves escriptors, com Martí Sales, Anna Carrera o Joan Miquel Olivé, és que no estan lligats a res i la seva obra esdevé experimental sense cap voluntat de revolta més que la pròpiament creativa, però a més hi ha altres escriptors, com Lluïcia Ramis, Edgar Cantero o Melcior Comes que transiten pel realisme narratiu versemblant d'una manera del tot nova i refrescant, i, a més, també, sense allunyar-se gaire d'aquest retrat versemblant del món que els envolta, hi apareix, també, l'escriptura de tall professional d'una Najat El Hachmi que aconsegueix situar, amb *l'Últim patriarca*, aquest grup de joves que prometen en el terreny dels *best-sellers*. En són uns quants, i cal apostar-hi.

Marc Romera

DEPARTAMENT DE FILOLOGIA CATALANA UNIVERSITAT D'ALACANT

FONET. PRÀCTIQUES DE FONÈTICA 1

EDICIÓ A CURA DE JOAN M. PERUJO MELGAR JORDI VALOR I SERRA, EL MESTRE QUE ESTIMAVA LES PARAULES

COMANDES

DEPARTAMENT DE FILOLOGIA CATALANA • UNIVERSITAT D'ALACANT
APARTAT DE CORREUS 99 • 03080 ALACANT

TEL. + 34 965 903 410 • FAX + 34 965 909 330
CORREU: dfcat@ua.es